

**SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE
Z DZIAŁALNOŚCI
CARITAS DIECEZJI KIELECKIEJ
ZA ROK 2020**

Sprawozdanie merytoryczne z działalności Caritas Diecezji Kieleckiej za 2020 r.

Rok 2020 postawił przed nami wyzwania związane z prowadzeniem działalności w dobie epidemii Covid - 19 oraz pilną konieczność podjęcia pomocy osobom dotkniętym i zagrożonym wirusem. W tych trudnych czasach nie zawiesiliśmy żadnych form wsparcia, ale uruchomiliśmy dodatkowe, np. pomoc żywnościowa dla ubogich, pomoc w zakupach dla seniorów, opieka nad osobami niepełnosprawnymi. Mimo pewnych ograniczeń wynikających z dostosowania do wytycznych sanitarnych, czynne były nasze hospicja, przychodnie, domy opieki, świetlice środowiskowe, schroniska dla bezdomnych i stołówki charytatywne. Nie zaprzestaliśmy również opieki środowiskowej, pielęgniarskiej i usług opiekuńczych świadczonych w domach osób chorych. Ważnym wyzwaniem stało się zabezpieczenie pracowników i naszych podopiecznych przed skutkami Covid – 19. Było to możliwe dzięki wdrażaniu wielu procedur i zaopatrzeniu w środki ochrony osobistej.

W 2020 roku w strukturze Caritas Diecezji Kieleckiej funkcjonowało 77 placówek o charakterze całorocznym oraz ok. 100 różnych projektów okresowych. Dzieła te realizowało ponad 1000 pracowników oraz grupa ponad 2,5 tys. wolontariuszy dorosłych i młodzieży. Ze wsparcia Caritas Kieleckiej skorzystało ok. 40 tysięcy osób w skali roku. Szeroki wachlarz pomocy świadczonej przez Caritas Diecezji Kieleckiej w 2020 r. można scharakteryzować w opisanych poniżej obszarach:

1. POMOC OSOBOM CHORYM

Dla osób terminalnie chorych szerokie wsparcie świadczy **Hospicjum im. św. Matki Teresy z Kalkuty i Hospicjum Domowe w Kielcach**, a także **Hospicjum Stacjonarne i Domowe im. bł. Bernardyny Jabłońskiej w Miechowie**. Misją Hospicjów jest poprawa jakości życia przez łagodzenie bólu fizycznego, psychicznego i duchowego, zapewnienie choremu godnych warunków w ostatnim okresie życia, wsparcie rodziny w czasie trwania choroby i pomoc psychologiczna w przeżyciu żałoby.

Ważną rolę w opiece nad osobami przewlekle chorymi pełnią **Zakłady Opiekuńczo - Lecznicze w Piekoszowie, Sędziszowie i Kielcach**. Zadaniem tych placówek jest objęcie całodobową opieką osób, które przeszły fazę leczenia szpitalnego, posiadają znaczne deficyty samoobsługi i wymagają stałego nadzoru lekarskiego, profesjonalnej pielęgnacji i rehabilitacji.

Kompleksowe działania z zakresu rehabilitacji prowadzi **Dom dla Niepełnosprawnych w Piekoszowie**. Znajdują się tam m.in. poradnia ambulatoryjna oraz szpitalny oddział rehabilitacji specjalizujący się w leczeniu osób chorych na rozmaite dysfunkcje ruchowe. Z pomocy placówki w Piekoszowie w ub. roku skorzystało łącznie prawie 2000 osób.

Caritas przez **sieć stacji opieki, poradni lekarskich i rehabilitacyjnych** obejmuje opieką medyczną ok. 14 tys. pacjentów rocznie (nie wliczając deklaracji poz). Świadczymy **pielęgniarską opieką domową** oraz rehabilitację dla osób przewlekle chorych, które przebywają w domu i potrzebują specjalistycznej opieki. Są to pacjenci wymagający intensywnej pielęgnacji i leczenia ran przewlekłych oraz rehabilitacji, która pomaga osobie chorej przywrócić sprawność fizyczną.

W 2020 finalizowaliśmy realizację projektu „Wdrożenie elektronicznej dokumentacji medycznej oraz rozwój elektronicznych usług publicznych dla sprawnej obsługi pacjentów w jednostkach organizacyjnych Caritas Diecezji Kieleckiej na terenie województwa świętokrzyskiego”. Dzięki temu udało się wprowadzić wiele nowoczesnych rozwiązań informatycznych i komunikacyjnych w placówkach medycznych. Takie narzędzia jak e-rejestracja, e-recepta, indywidualne konto zdrowotne, interaktywne programy zdrowotne, kontrola uczuleń stały się niezwykle przydatne w codziennej służbie chorym, zwłaszcza w dobie pandemii koronawirusa. Projekt realizowany był w ramach Programu Operacyjnego

Województwa Świętokrzyskiego i obejmował 13 placówek medycznych prowadzonych przez Caritas Kielecką.

Zestawienie ilości usług medycznych:

Placówka	Rodzaj świadczeń	Miejscowość	Pacjenci, którym udzielono świadczeń	Łącznie w zakresie
Hospicjum Stacjonarne		Miechów	185	386
		Kielce	201	
Hospicjum Domowe		Miechów	63	271
		Kielce	208	
		Wiśniówka	86	
Zakład Opiekuńczo-Lecznicy		Piekoszów	39	110
		Kielce	31	
		Sędziszów	40	
Dom dla Niepełnosprawnych	Oddział Rehabilitacji Ogólnoustrojowej	Piekoszów	186	1966
	Poradnia Rehabilitacyjna		730	
	Ośrodek Rehabilitacji Diennej		394	
	Fizjoterapia ambulatoryjna		656	
Stacje Opieki	Opieka Długoterminowa	Wiśniówka	34	65
		Rudki	13	
		Sędziszów	18	
	Pielęgniarstwo POZ (aktywne deklaracje)	Pacanów	1 322	11 660
		Sędziszów	4 527	
		Wiśniówka Włoszczowa	5 811	
	Fizjoterapia	Proszowice	588	
		Słomniki	185	
Poradnie lekarskie	Lekarska Podstawowa Opieka Zdrowotna	Włoszczowa	4 469	5 964
		Wiśniówka	1 495	
		Aktywne deklaracje do lekarza POZ	6 667	
	Neurologia	Kielce	775	1 920
		Włoszczowa	1 145	
	Położniczo-Ginekologiczna	Kielce	299	502
		Włoszczowa	203	
	Poradnia Zdrowia Psychicznego	Świniary	758	1 138
		Kielce	380	
	Zespół Leczenia Środowiskowego	Świniary	49	166
Kielce		117		
Dzienny Dom Opieki Medycznej		Kielce	39	
Łącznie liczba pacjentów (bez deklaracji POZ)				13 802

Caritas świadczy także **usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania**. Jest to forma wsparcia dla osób przewlekle chorych, które są niesamodzielne i nie mają wsparcia członków rodziny. Osoby te przebywają w domu i wymagają pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb oraz czynności dnia codziennego. Organizacja usług opiekuńczych zakłada wsparcie i aktywizację chorego przy wykonywaniu poszczególnych czynności w celu utrzymania samodzielności i poprawę jakości życia stosownie do stanu psychofizycznego. W czasie pandemii nie zawiesiliśmy tych działań, gdyż pozostawienie osób samotnych, starszych, przewlekle chorych bez profesjonalnej opieki miałoby dla wielu z nich tragiczne skutki. Szeroki zakres usług opiekuńczych, specjalistycznych i rehabilitacyjnych świadczony był m.in. poprzez realizację projektu pn. **„Nowy Wymiar Życia II – system wsparcia środowiskowego osób niesamodzielnych”** w partnerstwie z Gminą Kazimierza Wielka (w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego). Jego celem jest zwiększenie dostępu do usług społecznych środowiskowych i opiekuńczych dla osób z niepełnosprawnościami, osób niesamodzielnych, mieszkańców obszarów wiejskich położonych w powiecie buskim i kazimierskim poprzez rozwój alternatywnych form opieki i utworzenie nowych miejsc świadczenia usług opiekuńczych oraz nowych miejsc w mieszkaniach chronionych i wspieranych. Działania realizowane były w oparciu o placówki w Piasku Wielkim i Gorzkowie. Rozpoczęto także przystosowanie do tego typu działań nowej placówki w miejscowości Czyżowice (gm. Bejsce) w budynku po byłym gimnazjum.

We wrześniu 2020 otwarte zostało **Centrum Rehabilitacyjno - Opiekuńcze w Stopnicy**. W nowoczesnym budynku wynajętym dla Caritas przez Gminę Stopnica rozpoczęto realizację działań z trzech modułów: rehabilitacyjnego, senioralnego (terapia zajęciowa, ćwiczenia usprawniające, szkolenia) oraz opiekuńczego (mieszkania chronione dla osób starszych, niepełnosprawnych, którym rodzina nie jest w stanie zapewnić opieki).

W Małopolsce realizowany jest największy w kraju projekt pomocy środowiskowej **„Małopolski Tele - Anioł”** (ze środków EFS, w partnerstwie z Województwem Małopolskim). W 2020 roku usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania objętych było prawie 1400 osób. Głównym celem działań projektowych jest poprawa jakości życia osób niesamodzielnych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjne, które umożliwiają osobom niesamodzielnym jak najdłuższe, bezpieczne pozostanie w ich środowisku. Osoby te poprzez tzw. „opaskę życia” utrzymują stały kontakt z centrum monitoringu, dodatkowo ok. 30 % beneficjentów korzysta z usług opiekuńczych i pomocy sąsiedzkiej.

W Wiśniówce k. Kielc funkcjonuje **Dzienne Centrum Opieki i Pielęgnacji** - placówka przeznaczona jest dla osób starszych i niepełnosprawnych z gmin Mastów, Zagnańsk oraz Kielce. W nowoczesnym budynku osoby niesamodzielne korzystają z pobytu dziennego, wsparcia medycznego, rehabilitacji i terapii zajęciowej, natomiast ośrodek realizuje również długoterminową opiekę i pielęgnację osób przewlekle chorych w miejscu ich zamieszkania. Funkcjonuje tam również wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.

Zestawienie usług opiekuńczych w liczbach:

Rodzaj działań/projekt	Liczba beneficjentów
Dzienne Centrum Opieki i Pielęgnacji w Wiśniówce	337
Dzienne Centrum Rehabilitacyjno–Opiekuńcze w Stopnicy	19
„Nowy Wymiar Życia II” (powiat buski i kazimierski)	70
„Rodzina Wspólna Troska” (gminy Stopnica i Pacanów)	40
„Małopolski Tele – Anioł” (woj. małopolskie)	1395
Agencja Opiekuńcza Caritas (na terenie miasta Kielce)	389
Razem:	2250

2. POMOC OSOBOM STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM

Pomoc dla osób starszych realizowana jest głównie przez **6 domów pomocy społecznej, dom opieki całodobowej oraz 2 rodzinne domy pomocy**. Pensjonariuszom oferowane są różne rodzaje terapii zajęciowej, która daje szansę indywidualnego rozwoju uzdolnień oraz rehabilitację. Ponadto placówki zapewniają mieszkańcom różne formy zagospodarowania czasu wolnego.

Dzięki współpracy z samorządami funkcjonują **3 Dienne Domy „Senior Plus”**, w których osoby powyżej 60 roku mogą wspólnie spędzać czas i korzystać z zajęć aktywizujących. 1 stycznia 2020 r. swoją działalność rozpoczął Dzienny Dom Senior Plus w Miechowie. Proponowane działania mają na celu polepszenie funkcjonowania psychofizycznego uczestników poprzez diagnozę indywidualnych potrzeb, zajęcia terapeutyczne, rehabilitację usprawniającą oraz profilaktykę służącą utrzymaniu aktualnego stanu zdrowia. Do dyspozycji seniorów są sale terapii zajęciowej z aneksem kuchennym oraz jadalnia, sala ćwiczeń ruchowych, pokoje do relaksu i biblioteka.

W obszarze wsparcia osób niepełnosprawnych Caritas prowadzi **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Ostrowie z filią w Kossowie oraz WTZ w Piasku Wielkim** (gm. Nowy Korczyn). Placówki realizują działania z zakresu rewalidacji i rehabilitacji zmierzające do poprawy zaradności osobistej, przystosowania społecznego, poprawy sprawności psychofizycznej oraz przygotowania do podjęcia pracy zarobkowej tej grupy osób. Wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest realizowane głównie przez **Środowiskowe Domy Samopomocy**, których działalność ukierunkowana jest na pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywaniu codziennych, specyficznych problemów osób chorych. Funkcjonowanie ŚDS-ów daje szansę osobom chorym i niepełnosprawnym na pozostanie w swoim naturalnym środowisku rodzinnym i sąsiedzkim, bez konieczności korzystania z hospitalizacji czy też pobytu w placówkach zamkniętych. W trudnym okresie czasowego zawieszenia z powodu epidemii stacjonarnej działalności placówek dziennych, personel placówek starał się w sposób zdalny świadczyć wsparcie swoim podopiecznym. Monitorowano ich pobyt w środowisku domowym i poprzez narzędzia informatyczne udzielano pomocy psychologicznej, terapeutycznej, porad w zakresie codziennego funkcjonowania, dostarczano także w miarę potrzeb pomoc doraźną np. w postaci posiłków, paczek żywnościowych.

W Zakładzie Aktywności Zawodowej w Kielcach zatrudnienie znajdują osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Pracują oni w warsztatach: introligatorskim, pralniczym, pielęgnacji zieleni, galanterii papierowej (rękodzieła) i drukarskim. Praca dla tej grupy osób jest drogą do samorealizacji zawodowej i integracji społecznej. Należy podkreślić, że zarówno ZAZ, jak też ŚDS-y i WTZ-y w pierwszych miesiącach epidemii koronawirusa niezwłocznie podjęły się szycia maseczek ochronnych z przeznaczeniem dla personelu medycznego, służb mundurowych i innych placówek Caritas.

Specjalistyczną pomoc dla osób z zaburzeniami psychicznymi w tym obszarze prowadzi także **Hostel w Świniarach** współpracujący z **Poradnią Zdrowia Psychicznego**.

Ważnym działaniem Caritas Kieleckiej jest rozwój usług mieszkalnictwa dla osób starszych i niepełnosprawnych (mieszkania chronione i wspomagane). Mają one pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia w społeczeństwie oraz zastąpić pobyt w placówce opieki całodobowej. Mieszkańcy tych lokali mogą korzystać ze wsparcia wykwalifikowanego personelu, posiłków i zaplecza rehabilitacyjnego placówki. Mieszkania wspomagane utworzono m.in. w nowoczesnym budynku Wiśniówce ramach projektu „Nowa jakość codzienności”, w Gorkowie. Dla osób starszych przy Domu dla Niepełnosprawnych w Piekoszowie prowadzone są **lokale aktywizujące**. W Piasku Wielkim (gm. Nowy Korczyn) w budynku zaadaptowanym po byłej szkole podstawowej funkcjonują **mieszkania chronione**. Nowatorskie działania realizowane były w Wiśniówce w ramach projektu „Standardy w zakresie mieszkalnictwa wspomagane dla osób chorujących

psychicznie po wielokrotnych pobytach w szpitalu psychiatrycznym". Oprócz wypracowania standardów w tym zakresie 4 osoby otrzymały mieszkania i wsparcie w codziennym funkcjonowaniu, co dało im szansę na normalne życie i bezpieczne funkcjonowanie w społeczeństwie.

Placówka	Liczba podopiecznych
Domy Pomocy Społecznej (Rataje, Rudki, Świniary, Miechów, Charsznica, Piekoszów)	238
Całodobowa Placówka Opieki dla Osób Starszych w Morawianach	20
Rodzinne Domy Pomocy (Błogoszów, Komorów)	14
Dzienne Domy „Senior Plus” (Proszowice, Gorzków, Miechów)	79
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Ostrowie z filią w Koszowie	43
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Piasku Wielkim	23
Zakład Aktywności Zawodowej w Kielcach	53
Hostel dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Świniarach	48
Środowiskowe Domy Samopomocy (Proszowice, Sędziszów, Świniary, Miechów, Mniów, Kielce)	241
Mieszkania Chronione w Piasku Wielkim. Gorzkowie i Stopnicy	36
Mieszkania Wspomagane w Wiśniówce	38
Lokale Aktywizujące w Piekoszowie	56
łącznie:	823

3. POMOC BEZDOMNYM I ZAGROŻONYM BEZDOMNOŚCIĄ

W skali roku z pomocy Caritas Kieleckiej skorzystało ponad 500 osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością w różnym wymiarze (od wsparcia doraźnego do wielomiesięcznego pobytu w placówce). Caritas Kielecka prowadzi placówki stałej pomocy dla bezdomnych takie jak: **Schronisko dla Kobiet w Kielcach, Schroniska w Kidowie i Świniarach oraz Schronisko w Morawianach**. W tym ostatnim realizowany był projekt „**Wspieramy lepiej**” (dofinansowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej), który pozwolił podnieść standard placówki i objąć działaniami aktywizującymi podopiecznych. Również dzięki wsparciu MRiPS, prowadzony był projekt „**Pomagamy lepiej**”. Istotnym efektem działań było objęcie pomocą 250 osób bezdomnych poprzez warsztaty aktywizujące, terapię uzależnień, konsultacje psychologiczne, pomoc prawnika. Beneficjenci projektu objęci zostali także pomocą doraźną w postaci paczek żywnościowych, ciepłych posiłków, odzieży. Należy podkreślić, że obostrzenia epidemiczne spowodowały, że osoby bezdomne miały utrudniony dostęp do różnych instytucji pomocowych. Dlatego działania projektowe, z zachowaniem reżimu sanitarnego, były dla wielu z nich jedną, łatwo dostępną formą wsparcia. Choć nie można było zorganizować tradycyjnych spotkań przedświątecznych (Śniadanie Wielkanocne, Wigilia), to na te szczególne dni zaopatrzyliśmy osoby bezdomne w paczki żywnościowe oraz posiłki w formie cateringu.

Oprócz działań doraźnych i aktywizujących istotne są te zmierzające do wychodzenia z bezdomności poprzez uzyskanie dostępu do samodzielnego mieszkania. **Caritas prowadzi mieszkania wspierane w Kielcach, Winiówce, Proszowicach i Gorzkowie**. Dzięki nim osoby zagrożone bezdomnością lub wychodzące z bezdomności mogą otrzymać lokale mieszkalne. Daje to możliwość czasowego pobytu z jednoczesnym zapewnieniem specjalistycznego wsparcia w procesie uzyskania samodzielności życiowej przed wynajęciem niezależnego mieszkania.

W obszarze bezdomności Caritas od wielu lat współpracuje z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta, które prowadzi Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Kielcach w budynku użyczonym przez Caritas, Dom Samotnej Matki w Wiernej Rzece oraz Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Miechowie.

Placówka/projekt	Liczba osób objętych pomocą
Schronisko dla Kobiet w Kielcach	138
Schronisko w Świniarach	37
Schronisko w Morawianach (projekt „Wspieramy lepiej”)	34
Schronisko im. Jana Pawła II w Kidowie	14
Mieszkania Wspierane (Kielce, Wiśniówka, Proszowice, Gorzków)	58
Projekt „Pomagamy lepiej” – zwiększenie dostępu do pomocy rzeczowej i wsparcia aktywizującego	250
Razem:	522

4. AKTYWIZACJA ZAWODOWA, EKONOMIA SPOŁECZNA

Aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym jest realizowana głównie przez **Centrum Integracji Społecznej w Kielcach (CIS)** oraz **Kluby Integracji Społecznej (KIS)**, a także projekty z zakresu promocji ekonomii społecznej. Głównym celem Centrum Integracji Społecznej w Kielcach jest reintegracja zawodowa i społeczna osób długotrwale bezrobotnych. Cele te są realizowane poprzez kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i nabywanie umiejętności zawodowych, naukę do zawodu oraz przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych. Niezbędne w tym zakresie jest również uczenie planowania życia i zaspokajania potrzeb, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów, w tym za pomocą zatrudnienia wspieranego. W Centrum Integracji Społecznej w Kielcach prowadzone są warsztaty: krawiecki, stolarski, remontowo-budowlany, małej poligrafii, opieki domowej oraz cateringowo-porządkowy. W 2020 r. Centrum Integracji Społecznej w Kielcach realizowało projekt „**Być Trzeźwym**”. W tym projekcie uczestniczyło 12 osób. Każdy z nich korzystał z porad udzielanych przez specjalistów z zakresu psychologii, terapii i asystenta osoby uzależnionej. Dodatkowo rozpoczęto realizację dwuletniego projektu „**Droga Do Sukcesu**”. W pierwszej edycji wzięło udział 40 osób. Każdy z uczestników skorzystał z porad udzielanych przez specjalistów z zakresu psychologii, prawa, terapii uzależnień, doradztwa zawodowego. W ramach działań CIS wsparcie świadczone było też dla osób opuszczających zakłady karne i areszty śledcze. W ramach projektu „**Lepszy Start 3**” pomoc postpenitencjarną w formie porad, warsztatów, świadczeń socjalnych otrzymało 117 osób.

Działania CIS uzupełniają Kluby Integracji Społecznej. Udzielono tam pomocy w formie spotkań z doradcą zawodowym, warsztatów grupowych oraz dostępu do ofert rynku pracy. Każdy uczestnik otrzymał wsparcie doradcy zawodowego i mógł wziąć udział w szkoleniach kwalifikacyjnych. Należy zauważyć, że znaczna część uczestników zajęć w CIS i KIS znajduje zatrudnienie i samodzielność finansową po uczestnictwie w programach aktywizujących.

W obszarze ekonomii społecznej w partnerstwie z innymi organizacjami pozarządowymi realizowany był projekt pn.: „**Świętokrzyski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej**” (ŚOWES) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Zadaniem ŚOWES-u są kompleksowe usługi wsparcia dla osób wykluczonych, podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, w tym usługi animacyjne, inkubacyjne, biznesowe oraz tworzenie regionalnych i lokalnych partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej. Ze wsparcia ośrodka korzystają osoby indywidualne, grupy inicjatywne, jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje, spółdzielnie socjalne, organizacje kościelne).

Placówka/projekt	Liczba beneficjentów
Centrum Integracji Społecznej w Kielcach	239 osób
Kluby Integracji Społecznej (Kielce, Szczekociny, Sędziszów)	268 osób
Świętokrzyski Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej	318 osób 73 organizacji

5. POMOC DORAŻNA I INTERWENCJA KRYZYSOWA

W strukturach Caritas funkcjonuje **5 Stołówek Charytatywnych**, które wydają ok. 700 obiadów dziennie (często również śniadania i kolacje). Część posiłków trafia do podopiecznych placówek Caritas, szkół i świetlic, a znaczna część wydawana jest nieodpłatnie osobom ubogim i bezdomnym. Posiłki dowożone są też do domów osób starszych. Przez cały rok w Kielcach wydawana jest darmowa żywność (w tym pieczywo) **w ramach programu „Spiżarnia Caritas”**.

W sytuacji zagrożenia koronawirusem w szczególnie trudnej sytuacji znalazły się osoby starsze, chore, samotne i bezdomne. Wiosną 2020 r. Caritas Diecezji Kieleckiej włączyła się w program „**Pomoc dla Seniora**” zainicjowany przez Caritas Polska. Z własnych środków oraz dzięki wsparciu Caritas Polska przygotowaliśmy paczki z żywnością dla potrzebujących, które zostały rozwieszone z pomocą 10 Świętokrzyskiej Brygady Terytorialnej do blisko 500 domów seniorów. Wsparcie żywnościowe otrzymały także osoby bezdomne. Przekazaliśmy również kilkuset osobom ubogim artykuły ochrony osobistej (maseczki, środki dezynfekcyjne) oraz środki czystości.

Systematycznym wsparciem objętych było 250 osób starszych w ramach programu „**Na codzienne zakupy**”. Dysponowali oni przedpłaconą kartą o wartości 150 zł miesięcznie na zakup środków spożywczych i chemicznych w sklepach Biedronka.

W ramach **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa** objęto wsparciem 11 tys. osób, którym przekazano ponad 530 t żywności. Uczestnicy programu mogli też uczestniczyć w warsztatach z zakresu przeciwdziałania marnowaniu żywności, zdrowego odżywiania i gospodarowania budżetem domowym. **Wiele osób korzysta różnych form pomocy doraźnej** jak: odzież, meble, sprzęt AGD itp. Caritas Kielecka w minionym roku podejmowała działania doraźne w postaci zakupu leków, zakupu węgla i zapłaty zaległości za energię elektryczną, gaz, zwłaszcza w sytuacjach zagrożenia odłączenia tych mediów. Znaczna pomoc przeznaczona została na leczenie oraz rehabilitację dzieci i dorosłych.

Ważną rolę w działaniach Caritas stanowi pomoc osobom dotkniętym przemocą domową i innymi przestępstwami. **Centrum Interwencji Kryzysowej w Kielcach** pełni dyżur całodobowo udzielając wsparcia osobom w różnych kryzysach życiowych. Beneficjenci mogą skorzystać z porad prawnika, psychologa, psychiatry, pracownika socjalnego oraz pomocy terapeutów, a także otrzymać tymczasowe schronienie. Specjaliści z CIK udzielali także telefonicznie wsparcia osobom dotkniętym i zagrożonym Covid – 19, zwłaszcza starszym i samotnym, dla których epidemia stała się dużym obciążeniem psychicznym.

W oparciu o środki z „Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem oraz Pomocy Postpenitencjarnej” Caritas prowadzi **Ośrodek Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przystępstwem w Miechowie z punktami lokalnymi w Proszowicach, Olkuszu i Chrzanowie**. Wsparcie obejmowało bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną oraz pomoc materialną w formie dofinansowania do świadczeń zdrowotnych, zakupu lekarstw i wyrobów medycznych, opłat za przedszkole, za media, za opłaty czynszowe i eksploatacyjne, a także w postaci bonów towarowych i żywnościowych.

Placówka/projekt	Udzielone wsparcie
Pomoc doraźna:	
- program żywnościowy - FEAD	11000 osób
- pomoc żywnościowa, pieczywo – Spiżarnia Caritas	7607 osób
- program „Pomoc dla Seniora”	520 osób
- paczki świąteczne	1675 osób
- meble, sprzęt AGD	35 rodzin
- odzież	80 osób
- zakup leków	183 osoby
- zapłata za media (energia, opał, czynsz)	77 osób
- środki dezynfekcyjne i rehabilitacji	420 osób
- pomoc w leczeniu i rehabilitacji	90 rodzin
- inne (np. zapomogi z tytułu zdarzeń losowych)	25 rodzin
Karta „Na codzienne zakupy”	250 osób
Stołówki Charytatywne (Miechów, Proszowice, Rataje, Sędziszów, Kielce) - posiłki dla potrzebujących (nie wliczając posiłków dla placówek)	320 osób
Centrum Interwencji Kryzysowej w Kielcach	1304 osoby
Ośrodek Wspierania Osób Pokrzywdzonych Przesłaniem w Miechowie z punktami lokalnymi Proszowice, Chrzanów, Olkusz.	225 osób
Razem:	23 561

6. DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY

W tym obszarze wyróżnić trzeba działalność placówek wsparcia dziennego. Dla dzieci w wieku szkolnym **Caritas prowadzi 9 świetlic środowiskowych i ognisko wychowawcze**, z których dziennie korzysta ok. 300 podopiecznych. Uczestniczą oni w zajęciach edukacyjnych, kołach zainteresowań, zajęciach hobbystycznych i warsztatach profilaktycznych. Mimo, że w 2020 r. wiele zajęć prowadzonych było w formie zdalnej, to jednak wychowawcy troszczyli się o wspieranie podopiecznych w różnych obszarach ich codziennego funkcjonowania.

Caritas Diecezji Kieleckiej realizowała kolejną edycję **programu „Żółty Talerz”** współfinansowanego przez Kulczyk Foundation, który polega na wsparciu organizacji żywienia dzieci oraz przybliżeniu wiedzy pomocnej w prawidłowym odżywianiu. Programem objętych zostało 120 dzieci w placówkach wsparcia dziennego, które otrzymują ciepły posiłek, a w czasie pandemii przekazano im paczki żywnościowe.

Dla najmłodszych dzieci **Caritas prowadzi żłobek oraz dwa przedszkola**. Dzieci, oprócz codziennej opieki pedagogicznej realizowanej w ramach podstawy programowej, korzystają z zajęć wspierających ich wszechstronny rozwój psychofizyczny.

Ważnym ogniwem wsparcia dzieci i młodzieży jest **Wakacyjna Akcja Caritas**. W ub. roku ze względu na epidemię zrezygnowano z turnusów na morzem i w górach. Udało się jednak przeprowadzić z zachowaniem wytycznych sanitarnych 2 turnusy kolonii w Kaczynie i kilka turnusów półkolonii w miejscu zamieszkania. Działania wychowawcze podczas akcji wakacyjnej oparte były na autorskim programie profilaktycznym i wychowawczym opracowanym w nawiązaniu do ważnych rocznic narodowych: 100 – lecie urodzin św. Jana Pawła II i 100- lecie Bitwy Warszawskiej.

Programem stypendialnym „Skrzydła” objętych zostało 74 dzieci z ubogich rodzin, dzięki czemu uczniowie mogli otrzymać co miesiąc środki finansowe na wyrównanie szans edukacyjnych i rozwój zainteresowań.

Należy podkreślić, że szereg działań na rzecz dzieci realizowana jest dzięki środkom Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom. W ubiegłym roku, głównie poprzez parafie, rozprowadzono ok. 78 tys. świec Caritas.

Placówka/projekt	Liczba podopiecznych (dzieci)
Ognisko wychowawcze: (Jędrzejów)	84
Świetlice środowiskowe (Kielce - 2 placówki, Proszowice, Deszno, Cudzynowice, Chmielnik, Ślęcin, Mniów, Śladków Duży)	205
Wakacyjna Akcja Caritas (kolonie i półkolonie)	255
Program stypendialny „Skrzydła”	74
– Niepubliczne Przedszkole w Kajetanowie	15
– Punkt Wychowania Przedszkolnego w Ratajach Słupskich	42
Żłobek „Małe Aniołki” w Kielcach	33
Razem:	708

7. WOLONTARIAT

Wolontariusze Caritas Diecezji Kieleckiej skupieni są w **Diecezjalnym Centrum Wolontariatu** (DCW), które jest jednostką organizacyjną w strukturach Caritas Kieleckiej. Centrum koordynuje działalność **Parafialnych Zespołów Caritas i Szkolnych Kół Caritas**, prowadzi szereg szkoleń, które przygotowują wolontariuszy do posługi w różnego rodzaju placówkach. W tym obszarze realizowane były projekty: **„Wolontariat otwiera drzwi”** z Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020, w ramach którego zorganizowano wiele szkoleń dla wolontariuszy (kurs pierwszej pomocy, warsztaty z rękodzieła, pedagogika cyrku, szkolenie z debat oksfordzkich, szkoła lidera) oraz projekt **„Korpus Solidarności”** – Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018-2030. W jego ramach zostały przeprowadzone szkolenia podstawowe dla wolontariuszy, akcje społeczne promujące wolontariat długoterminowy i szkolenia dla nauczycieli. Wiele tych działań z powodu epidemii realizowano za pomocą narzędzi informatycznych. Niezwykle cenną inicjatywą w trudnych miesiącach epidemii była akcja **„Nie jesteś sam”**, polegająca na zakupach dla seniorów żywności, leków i pomocy w sprawach urzędowych itp. Zaangażowało się w nią 29 wolontariuszy, którzy świadczyli regularną pomoc osobom starszym. Przed Świętami Bożego Narodzenia nasze Centrum Wolontariatu przeprowadziło akcję **„Stopy Ogrzane Miłością”**. Dzięki zaangażowaniu wielu szkół, parafii, grup i osób indywidualnych udało się zebrać ok. 5000 nowych par skarpet, które zostały przekazane osobom bezdomnym i ubogim.

W 2020 r. uczestniczyliśmy w projekcie **„Ekologia integralna encykliki Laudato si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych”** realizowanym przez Caritas Polska, dofinansowanym ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem głównym projektu jest podnoszenie świadomości i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez praktyczne wdrożenie zasad ekologii integralnej. W ramach konkursu grantowego 10 grup wolontariuszy z naszej diecezji (PZC, SKC, DCW, grupy nieformalne) otrzymało wsparcie na realizację swoich projektów ekologicznych. Pozwoli to na zaktywizowanie środowisk lokalnych w duchu ekologicznej troski o świat - nasz wspólny dom.

Mimo, że pandemia ograniczyła pewne możliwości posługi wolontariuszy, to pojawiły się nowe pomysły i działania. Ogółem dzięki zaangażowaniu blisko 3 tys. wolontariuszy zostały zorganizowane kolonie charytatywne, zbiórki w ramach akcji Pola Nadziei, projekty fundraisingowe, akcje pomocowe dla seniorów i ubogich, działania edukacyjne, szkolenia, warsztaty, konkursy, inicjatywy ekologiczne.

Placówka/projekt	Liczba wolontariuszy
Diecezjalne Centrum Wolontariatu	81
Szkolne Koła Caritas (98)	2200
Parafialne Zespoły Caritas (45)	370
Wolontariat w placówkach Caritas	130
Razem:	2781

8. 1 % PODATKU

Caritas Diecezji Kieleckiej jest największą organizacją pozarządową w regionie świętokrzyskim i pierwszą, która uzyskała status organizacji pożytku publicznego. Dzięki wsparciu darczyńców możemy realizować ważne cele społeczne. Cieszymy się, że wiele osób w rocznym zeznaniu podatkowym wskazuje 1 % swego podatku dla naszej organizacji. W 2020 roku było to ok. 8 tysięcy osób, które przekazały łącznie kwotę 655 239 zł. To dla nas wyraz zaufania, staramy się przeznaczyć zebrane środki zgodnie ze wskazaniami, głównie w tych obszarach, gdzie człowiek dotknięty jest szczególnym cierpieniem, a więc na działalność hospicyjną, pomoc niepełnosprawnym, wsparcie ubogich oraz leczenie i rehabilitację dzieci i starszych.

Wyrażamy wdzięczność wszystkim, którzy wspólnie z Caritas Diecezji Kieleckiej realizują posługę miłosierdzia. Bardzo dziękujemy wszystkim instytucjom i firmom, które przekazały na rzecz naszych placówek środki ochrony do walki z Covid – 19. Dziękujemy pracownikom, wolontariuszom, darczyńcom i wszystkim życzliwie wspierającym działania Caritas Kieleckiej. Dzięki szerokiemu wsparciu ludzi dobrej woli oraz życzliwej współpracy z jednostkami administracji publicznej z pomocy Caritas Kieleckiej w 2020 roku skorzystało wiele tysięcy osób potrzebujących.

Kielce, dn. 2.03.2021 r.

Ks. Stanisław Słowik
Dyrektor Caritas Diecezji Kieleckiej